

ΚΥΡΙΑΚΗ
Η' ΜΑΤΘΑΙΟΥ

ιδ' 14-22

ΚΙΝΗΣΗ ΖΩΗΣ

«Έδωκε τοῖς μαθηταῖς τοὺς ἄρτους, οἱ δὲ μαθηταὶ τοῖς ὄχλοις» (στ. 19).

Κίνηση, πὺ ἔδωσε τὸ χορτασμό, καὶ τόνωσε τὴ ζωή.

Ἡ κίνηση, πὺ δίνει ἀδιάκοπα τὴ ζωή.

Ἄδελφοί μου, σήμερα χαιρόμαστε τὸ θαῦμα τῆς διατροφῆς τῶν πέντε χιλιάδων ἀνθρώπων. Τὸν πολλαπλασιασμό τῆς λίγης τροφῆς, τῶν πέντε ἄρτων καὶ τῶν δυὸ ψαριῶν, ἔτσι, πὺ νὰ χορτάσει ὄλο ἐκεῖνο τὸ πλῆθος καὶ νὰ κρατηθεῖ στὴ ζωή.

Ὅμως, ἡ ἀναφορά μας σ' αὐτὸ τὸ θαῦμα δὲν εἶναι μονάχα ἱστορική. Δὲν προσθέτει ἕνα ἀκόμα στοιχεῖο, γιὰ νὰ ἐδραιώσει μέσα μας τὴν πίστη στὸ θεανδρικό πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ.

Διαβάζοντας ἡ Ἐκκλησία αὐτὸ τὸ θαῦμα ἔχει συνείδηση τοῦ τυπολογικοῦ του χαρακτήρα. Ξέρει πὺς «ἡ διατροφή τῶν πεντακισχιλίων,» εἶναι καὶ μιὰ προεικόνιση καὶ μιὰ προτύπωση τοῦ θαύματος πὺ πραγματοποιεῖται στοὺς κόλπους τῆς. Τῆς Εὐχαριστιακῆς τροφοδοσίας τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ μὲ τὸν Ἄρτο, πὺ κατεβαίνει ἀπ' τὸν οὐρανὸ (Ἰωάν. στ' 33).

Ἔχετε ποτὲ σκεφτεῖ, πὺς τοῦτο τὸ θαῦμα εἶναι ἡ πιστότερη κι ὠραϊό-

τερη κι έκφραστικότερη εικόνα τῆς θείας Εὐχαριστίας; Πῶς μᾶς δίνει μὲ παραστατικότητα τὴν κίνηση αὐτὴ τῆς ζωῆς, ποὺ πραγματοποιεῖται, αἰῶνες τώρα, μέσα στὴν ἔρημο τοῦ παρόντος κόσμου;

Εἶναι ἰδιαίτερα χρήσιμο νὰ ἐπιχειρήσουμε τὴν ἀνάλυση τῶν τυπολογικῶν στοιχείων τοῦ θαύματος. Νὰ μελετήσουμε τὶς ἀναλογίες του καὶ τὶς ἀντιστοιχίες του μὲ τὸ θαῦμα τῆς Εὐχαριστίας. Γιατὶ αὐτὴ ἢ μελέτη θὰ μᾶς δώσει, σὰ σὲ σύνοψη, τὸ μεγαλειῶδες φάσμα τῆς Εὐχαριστιακῆς μας κοινωνίας.

1.

«Ἐδωκε τοῖς μαθηταῖς τοὺς ἄρτους, οἱ δὲ μαθηταὶ τοῖς ὄχλοις».

Προσέξτε, πρῶτα-πρῶτα, αὐτὴ τὴν κίνηση. Εἶναι τόσο σημαντικὴ καὶ τόσο ἐκφραστικὴ.

Ὁ Κύριος ἀπλώνει τὸ θεϊκό Του χέρι. Ἐμπιστεύεται τὸ κλάσμα τοῦ ψωμιοῦ καὶ τὸ κομμάτι τοῦ ψαριοῦ στοὺς Ἀποστόλους Του. Κι οἱ Ἀπόστολοι, μὲ τὴ σειρά τους, κάνουν μιὰ δεύτερη χειρονομία καὶ βάζουν τὴν τροφή στὰ χέρια τῶν πεινασμένων ἀνθρώπων.

Αὐτὴ ἢ κίνηση κι ἢ διακίνηση γίνεται σταθερὰ στὴ Θεία Εὐχαριστία.

Ὁ Κύριος τρέφει τὴν Ἐκκλησία. Ὁ σταυρωμένος Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ζωογονεῖ τὴν Ἐκκλησία.

Αὐτὸς προσφέρει καὶ προσφέρεται. Εἶναι *«ὁ προσφέρων, καὶ προσφερόμενος, καὶ προσδεχόμενος καὶ διαδιδόμενος»* (Εὐχὴ Χερουβικῆ).

Οἱ λειτουργοὶ τῆς Ἐκκλησίας εἶναι *«ἀπόστολοί Του»*. Διάκονοι τῶν Μυστηρίων Του. Ὑπηρέτες τῆς ἀγάπης Του.

Ὁ Κύριος ἐμπιστεύεται τὸν Οὐράνιο Ἄρτο στοὺς λειτουργούς Του. Καὶ κεῖνοι τὸν προσφέρουν μὲ πιστότητα κι εὐλάβεια στὸ πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας. Οἱ ἱερεῖς δέχονται στὰ ἀνθρώπινα χέρια τους τὸν ἀτίμητο θησαυρὸ ἀπ' τὰ Πανάχραντα χέρια τοῦ Λυτρωτῆ μας καὶ τὸν διαβιβάζουν στὶς καρδιὲς τοῦ πιστοῦ λαοῦ.

Αὐτὴ ἢ ζωοπάροχη κίνηση συνοψίζει τὴ διαδικασία τῆς Θείας Εὐχαριστίας.

Κάθε φορά, ποὺ τελοῦμε τὸ Πανάγιο Μυστήριον, βλέπουμε ἀποτεθειμένο στὴν Ἁγία Τράπεζα τὸ Σῶμα καὶ τὸ Αἷμα τοῦ Χριστοῦ.

Κεῖνη τὴν ὥρα οἱ ὑπάρξεις μας προσπερνοῦν τὰ ὄρια τῆς σαρκικότητος κι τῆς ὑλικότητος. Προωθοῦνται στὸ οὐράνιο δῶμα. Ἐμφανίζονται μποροστὰ στὸν Κύριο. Κι ἀξιῶνονται ν' ἀντικρύσουν τὸ Πανάχραντο Σῶμα Του καὶ τὸ Τίμιον Αἷμα Του.

Κι ὁ λειτουργὸς ὑπηρετεῖ. Κάνει τὴ σωτήρια κίνηση. Δέχεται στὰ χέρια του τὸν ἱερό Κρατήρα καὶ πλησιάζει τὸ λαό, γιὰ νὰ τὸν κοινωνήσει.

Τὴ μέρα τῆς χειροτονίας του ἔχει δεχτεῖ στὰ χέρια του τὴν ἱερὴ Παρακαταθήκη κι ἔχει πάρει τὴν ἐντολή: «*Λάβε τὴν Παρακαταθήκην ταύτην καὶ φύλαξον αὐτήν, ἕως τῆς παρουσίας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅτε παρ' Αὐτοῦ μέλλεις ἀπαιτεῖσθε αὐτήν*».

Πιστὸς σ' αὐτὴ τὴν ἐντολή, κρατᾷ τὸν θησαυρὸ καὶ τὸν προσφέρει. Κοινωνεῖ ὁ ἴδιος στὸ Ποτήριον τῆς ζωῆς καὶ μεταβιβάζει τὴ ζωοπάροχη τροφή στὰ μέλη τῆς Ἐκκλησίας.

Καὶ κάθε φορά, πὺ τελεῖται ἡ Εὐχαριστία, κάθε φορά, πὺ ἐπαναλαμβάνεται ἡ δυναμικὴ αὐτὴ κίνηση, ὁ λειτουργὸς προσεύχεται: «*Καὶ καταξίωσον τῇ κραταιᾷ σου χειρὶ μεταδοῦναι ἡμῖν τοῦ ἀχράντου σώματός σου καὶ τοῦ τιμίου αἵματος, καὶ δι' ἡμῶν παντὶ τῷ λαῷ*» (Εὐχὴ πρὸ τῆς ὑψώσεως τοῦ ἼΑρτου).

Σὲ παρακαλῶ, νὰ μ' ἀξιῶσεις νὰ μεταλάβω ἐγὼ ἀπ' τὸ Παντοδύναμο χέρι Σου. Κι ἀπὸ μένα νὰ μεταδοθεῖ ἡ Εὐχαριστιακὴ τροφή καὶ στὸ λαό Σου.

2.

«Ἐδωκε τοῖς μαθηταῖς τοὺς ἄρτους, οἱ δὲ μαθηταὶ τοῖς ὄχλοις».

Υπάρχει κι ἡ δευτέρη ἀντιστοιχία, ἡ περισσότερο σημαντικὴ. Πρόκειται γιὰ τὴν οὐσία τῆς τροφῆς.

Ἄ Κύριος ἔδωσε στοὺς μαθητὲς του τοὺς ἄρτους. Καὶ μαζί μὲ τοὺς ἄρτους, τὴ βασικὴ αὐτὴ τροφή, πρόσφερε καὶ τὰ κομμάτια τοῦ ψαριοῦ.

Τὸ θαῦμα γίνεται στὴν ἔρημο. Ἐκεῖ, πὺ δὲν ὑπάρχουν τροφές. Σὲ μιὰ γῆ, πὺ δὲν παράγει σιτάρι. Σὲ μιὰ περιοχὴ, πὺ δὲν ὑπάρχει θάλασσα, γιὰ νὰ δώσει τὸν πλοῦτο της.

Κι ὁμως, στὸν γυμνὸ κι ἔρημο τόπο, στὴ γῆ, πὺ δὲν προσφέρει τροφές, ὁ Κύριος τρέφει τὸ λαὸ μὲ τὰ βασικὰ στοιχεῖα. Μὲ τὸ ψωμὶ καὶ μὲ τὸ ψάρι.

Ἄ ἄρτος εἶναι «ὁ ἐπιούσιος» (Ματθ. στ' 11). Ἄ καθημερινός. Πὺ μᾶς στηρίζει καὶ μᾶς αὐξάνει. «Ἄρτος καρδίαν ἀνθρώπου στηρίζει» (Ψαλμ. ργ' 15).

Αὐτὸς ὁ ἄρτος προσφέρεται καὶ στὴ θεία Εὐχαριστία. Καὶ καθαγιάζεται. Καὶ μεταβάλλεται σὲ σῶμα τοῦ Χριστοῦ.

Ἄ ὕλικὸς κι ὄρατὸς ἄρτος μεταποιεῖται σὲ Ἄρτο Οὐράνιο. Πὺ τρέφει τὴν πνευματικὴ ὑπόσταση τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὴν ἀγιάζει καὶ τὴ μεταβάλλει σὲ μέλος Χριστοῦ καὶ σὲ Ναὸ τοῦ Ἄγιου Πνεύματος.

Ὁ Κύριος εἶπε: «Ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς· ὁ ἐρχόμενος πρὸς με οὐ μὴ πεινάσῃ, καὶ ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ οὐ μὴ διψήσῃ πώποτε» (Ἰωάν. στ' 35).

Καὶ λίγο πιὸ κάτω, στὴν ἴδια συνάφεια, λέει: «Ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ ζῶν ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς· ἐάν τις φάγῃ ἐκ τούτου τοῦ ἄρτου, ζήσεται εἰς τὸν αἰῶνα. Καὶ ὁ ἄρτος δὲ ὃν ἐγὼ δώσω, ἡ σὰρξ μου ἐστίν, ἣν ἐγὼ δώσω ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς» (Ἰωάν. στ' 51).

Ὁ ἅγιος Συμεὼν ὁ Νέος Θεολόγος ἀτενίζοντας τὸν Οὐράνιο Ἄρτο τῆς Εὐχαριστίας γράφει:

«Ὁ γὰρ ἄρτος οὗτος αἰσθητῶς μὲν ψωμὸς φαίνεται τοῖς μὴ ὑπὲρ αἰσθησιν γενομένοις, νοερῶς δὲ φῶς ἀχώρητόν ἐστι καὶ ἀπρόσιτον» (Βίβλος τῶν Ἑθικῶν, XIV).

Ὅταν τὸν κυττάξει κανεὶς μὲ τὴ σαρκικὴ ὄραση, φαίνεται σκέτο ψωμί. Ὅταν, ὅμως, τὸν ἀντικρύσει μὲ τὴν «καθαρμένη» ὄραση τῆς ψυχῆς, τότε προβάλλει, μ' ὄλη του τὴ λαμπρότητα, σὰ φῶς ἀχώρητο κι ἀπρόσιτο.

Κι ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός, ἡ εὐαίσθητη αὐτὴ ἀσκητικὴ ὑπαρξή, θεολογεῖ μὲ βαθύτητα καὶ πληρότητα:

«Τῇ οὖν συνήθει συγκαταβάσει κεχρημένος, διὰ τῶν συνήθων τῆς φύσεως ποιεῖ τὰ ὑπὲρ φύσιν· ...οὕτως ἐπειδὴ ἔθος ἀνθρώποις ἄρτον ἐσθίειν, ὕδωρ τε καὶ οἶνον πίνειν, συνέζευξεν αὐτοῖς τὴν αὐτοῦ Θεότητα, καὶ πεποίηκεν αὐτὰ σῶμα καὶ αἷμα αὐτοῦ, ἵνα διὰ τῶν συνήθων καὶ κατὰ φύσιν, ἐν τοῖς ὑπὲρ φύσιν γενόμεθα» (Ἐκδοσις Ὁρθοδόξου Πίστεως, κεφ. Δ').

Ἡ συγκατάβασή Του ἦταν τόσο μεγάλη, ὥστε δέχτηκε νὰ δοθεῖ μὲ τὰ συνήθη στοιχεῖα, ποὺ τροφοδοτοῦν καὶ ζωογονοῦν τὴν ὑπαρξή μας. Μὲ τὸν ἄρτο καὶ μὲ τὸν οἶνο.

Ὅταν, λοιπόν, ὁ Κύριος πρόσφερε στὸν πεινασμένο λαὸ τὸ ψωμί, ἔδινε, ταυτόχρονα, καὶ μιὰ ζωντανὴ εἰκόνα τοῦ Μυστηρίου τῆς Εὐχαριστίας. Προτύπωνε τὸν Ἄρτο τῆς ζωῆς. Τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτό Του.

3.

«Ἐδωκε τοῖς μαθηταῖς τοὺς ἄρτους, οἱ δὲ μαθηταὶ τοῖς ὄχλοις».

Αν ἀναζητήσουμε τὴν τρίτη ἀντιστοιχία, θὰ τὴ βροῦμε στὸ θαῦμα. Στὸν ἐρημικὸ τόπο δὲν ἔγινε ἀπλὴ μεταβίβαση τοῦ ψωμοῦ. Πρὶν ἀπ' αὐτὴ τὴ χειρονομία πραγματοποιήθηκε ἓνα θαῦμα.

Ὅπως μᾶς πληροφορεῖ ὁ Εὐαγγελιστής, τὰ ψωμιὰ ἦταν μόνο πέντε. Καὶ τὰ ψάρια ἦταν κι αὐτὰ μονάχα δύο.

Ὅταν ὁ Κύριος πρότεινε στοὺς μαθητὲς νὰ φιλοξενήσουν μὲ τὰ δικά τους πενιχρὰ ἀποθέματα τὸν λαό, ἐκεῖνοι ἐξανέστησαν. Καὶ τοῦ εἶπαν: «οὐκ ἔχομεν ὧδε εἰ μὴ πέντε ἄρτους καὶ δύο ἰχθύας» (στ. 17). Δὲν ἔχουμε,

παρὰ μονάχα αὐτὲς τὶς μικρὲς προμήθειες. Πῶς θὰ μπορέσουμε νὰ καλύψουμε τὶς ἀνάγκες αὐτοῦ τοῦ πλήθους; Πῶς θὰ κατορθώσουμε νὰ θρέψουμε τὶς χιλιάδες τῶν πεινασμένων;

Ὁ Κύριος δὲν ὑποχώρησε στὴν ἀντίρρηση.

Διάταξε νὰ φέρουν τοὺς ἄρτους μπροστά Του.

«Φέρετέ μοι αὐτοὺς ὧδε» (στ. 18).

Κι ὅταν οἱ μαθητὲς τοὺς προσκόμισαν, Ἐκεῖνος τοὺς εὐλόγησε κι ἄρχισε νὰ κομματιάζει καὶ νὰ δίνει στοὺς Ἀποστόλους Του κι οἱ Ἀπόστολοί Του νὰ μοιράζουν στὸν λαό.

Τὸ θαῦμα ἦταν φανερό. Ἡ θεϊκὴ εὐλογία πολλαπλασίασε τὰ πέντε ψωμιά. Καὶ τὰ ἔκανε ἄρκετά, γιὰ νὰ χορτάσουν ὀλόκληρο τὸ πεινασμένο πλῆθος.

«Καὶ ἔφαγον πάντες καὶ ἐχορτάσθησαν» (στ. 20).

Ἡ μάζα τοῦ λαοῦ τράφηκε. Ἐνοιωσε γεμάτη καὶ χορτασμένη. Ἀναζωπυρώθηκε μέσα τῆς ἡ ζωῆς. Ἐζησε τὴν πληρότητα καὶ τὴ δύναμη.

Ἀλλὰ καὶ στὴν Ἐκκλησία, μόνιμα, μὲ θαῦμα παρέχεται ἡ ζωοπάροχη τροφή.

Ἡ κίνηση τῆς Ἐκκλησίας γιὰ τὴν τροφοδοσίαν τῶν παιδιῶν τῆς δὲ γίνεται μέσα στὰ φυσικὰ πλαίσια καὶ μὲ φυσικὸ τρόπο.

Πρὶν δοθεῖ ἡ τροφή στὰ μέλη τοῦ σώματος, στὸν συναγμένο λαό, πραγματοποιεῖται τὸ θαῦμα.

Τὰ ὑλικά στοιχεῖα, τὰ γεννήματα τῆς γῆς μας, ὁ ἄρτος κι ὁ οἶνος μεταβάλλονται σὲ Σῶμα καὶ σὲ Αἷμα τοῦ Λυτρωτῆ μας.

«Εἶπεν ὁ Θεός, τοῦτό μου ἐστὶ τὸ σῶμα, καὶ τοῦτό μου τὸ αἷμα, καὶ τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν· καὶ τῷ παντοδυνάμῳ αὐτοῦ προστάγματι, ἕως ἄν ἔλθῃ, γίνεται· οὕτω γὰρ εἶπεν· ἕως ἄν ἔλθῃ· καὶ γίνεται ὑετὸς τῆς καινῆς ταύτης γεωργίας διὰ τῆς ἐπικλήσεως ἢ τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἐπισκιάζουσα δύναμις· ὡσπερ γὰρ πάντα ὅσα ἐποίησεν ὁ Θεός, τῆ τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἐνεργείᾳ ἐποίησεν, οὕτω καὶ νῦν ἡ τοῦ Πνεύματος ἐνέργεια, τὰ ὑπὲρ φύσιν ἐργάζεται, ἃ οὐ δύναται χωρῆσαι εἰ μὴ ἡ μόνη πίστις» (Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ: Ἐκδοσις Ὁρθοδόξου Πίστεως, κεφ. Δ').

Μὲ τὸ παντοδύναμο πρόσταγμα τοῦ Θεοῦ ἡ Θεία Χάρη κατεβαίνει καὶ πραγματοποιεῖ τὸ ἀνερμήνευτο θαῦμα.

Τὰ δικά μας μάτια δὲν εἶναι σὲ θέση νὰ τὸ παρακολουθήσουν.

Μήπως, ὅμως, κι οἱ μαθητὲς κι ὁ λαός, ποὺ τράφηκε ἀπ' τοὺς πέντε ἄρτους, μπόρεσαν νὰ ἐξιχνιάσουν τὴ μυστικὴ θαυματουργία καὶ νὰ παρακολουθήσουν τὸν πολλαπλασιασμὸ τοῦ ψωμοῦ;

«Ἐδωκε τοῖς μαθηταῖς τοὺς ἄρτους, οἱ δὲ μαθηταὶ τοῖς ὄχλοις».

Καὶ μιὰ ἀκόμα πτυχή τοῦ μεγάλου Μυστηρίου, ποῦ σημαίνεται τυπολογικὰ στὸ θαῦμα τῆς διατροφῆς τῶν «πεντακισχιλίων».

Εἶναι ἡ πληρότητα τοῦ χορτασμοῦ.

Σπάνιο πράγμα νὰ χορτάσει ἕνας λαός. Ὅταν, μάλιστα ὁ λαὸς αὐτὸς βρίσκεται συναγμένος καὶ συγκροτεῖ μιὰ ἀνθρώπινη μάζα, ἡ ἱκανοποίηση δὲν εἶναι εὐκόλη.

Ὅσο κι ἂν ὑπάρξει ἀφθονία ὑλικῶν ἀγαθῶν, τὰ παράπονα δὲ θὰ λείπουν. Κάποιος δὲ θὰ προλάβει νὰ προμηθευτεῖ ἀρκετὴ τροφή. Κάποιος θὰ διατυπώσει μιὰ ἀυξημένη ἀπαίτηση.

Στὴν περίπτωση τῶν «πεντακισχιλίων» ἔφαγαν ὅλοι καὶ χόρτασαν. Καὶ μάζεψαν τὰ περισσεύματα, ποῦ γέμισαν δώδεκα ὀλόκληρα καλάθια.

Σημαδιακὸς αὐτὸς ὁ χορτασμός, ἀποτελεῖ τὴν προτύπωση τοῦ χορτασμοῦ, ποῦ ἀπολαμβάνουμε μέσα στὸ Μυστήριό τῆς Εὐχαριστίας.

Ὅταν κοινωνοῦμε καὶ παίρνουμε μέσα μας τὸ Κυριακὸ Σῶμα καὶ τὸ Πανακῆρατο Αἷμα νοιώθουμε τὴ θεία πλησμονή, τὴ βαθειὰ ἱκανοποίηση, τὸ γέμισμα τῆς ψυχῆς μας.

Οὐσιαστικὰ τρεφόμαστε καὶ οὐσιαστικὰ χορταίνουμε.

«Ἡ γὰρ σὰρξ μου ἀληθῶς ἐστὶ βρῶσις, καὶ τὸ αἷμά μου ἀληθῶς ἐστὶ πόσις» εἶπε ὁ Κύριος (Ἰωάν. στ' 54).

Κι ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος βάζει στὰ χεῖλη τοῦ Κυρίου τούτη τὴ φράση:

«Ἀδελφὸς ἠθέλησα ὑμέτερος γενέσθαι, ἐκοινώνησα σαρκὸς καὶ αἵματος δι' ὑμᾶς, πάλιν αὐτὴν ὑμῖν τὴν σὰρκα καὶ τὸ αἷμα δι' ὧν συγγενῆς ἐγενόμην, ἐκδίδωμι».

Καὶ βαθειὰ συγκινημένος ἀπ' τὴν προσφορὰ αὐτὴ τοῦ Κυρίου μας, στρέφεται στὰ πλήθη τῶν πιστῶν, ποῦ ἄκουγαν τὴ θεοφώτιστη διδασκαλία του καὶ τοὺς λέει:

«Τοῦτο τὸ αἷμα τὴν εἰκόνα ἡμῖν ἀνθηρὰν ἐργάζεται τὴν βασιλικήν, τοῦτο τὸ κάλος ἀμήχανον τίκτει, τοῦτο ἀπομαρανθῆναι τῆς ψυχῆς τὴν εὐγένειαν οὐκ ἀφήσιν, ἄρδον αὐτὴν συνεχῶς καὶ τρέφον» (Ὁμιλία ΜΣΤ εἰς τὸν Ἰωάννην).

Ὁ χορτασμός μας δὲν εἶναι ἕνα πρόσκαιρο αἶσθημα. Δὲν εἶναι «κορεσμός». Εἶναι πληρότητα. Μέσα μας ζωογονεῖται ἡ εἰκόνα τοῦ Θεοῦ. Καὶ στὴν ἔκφρασή μας ἀναδύεται τὸ πνευματικὸ κάλος.

Ὅλα φανερώνουν, πὼς ὁ Θεὸς ζεῖ μέσα μας. Καὶ πὼς ἡ ὑπαρξὴ μας ἀπολαμβάνει τὴν ἱκανοποίηση καὶ τὴν εὐτυχία.

Ἄδελφοί μου,

Τὸ θαῦμα τῆς διατροφῆς τῶν πέντε χιλιάδων ἀνθρώπων ἴσως νὰ μὴ μπορούμε νὰ τὸ κατανοήσουμε σ' ὅλη του τὴν ἔκταση καὶ τὶς τυπολογικὲς διαστάσεις του, γιὰτὶ μᾶς πνίγει ὁ κορεσμὸς τῆς ὕλης.

Ἡ ἀφθονία μᾶς ἔχει ἀλλοτριώσει. Δὲν αἰσθανόμαστε τὴ φλόγωση τῆς πείνας. Καὶ δὲ χαιρόμαστε τὴν ἱκανοποίηση τοῦ χορτασμοῦ.

Παρ' ὅλη, ὅμως, τὴν ὑλικὴ ἀφθονία, σὲ στιγμὲς νηφαλιότητος, ἀνεβαίνει ἀπ' τὰ σπλάχνα μας ἡ διαμαρτυρία τῆς πνευματικῆς πείνας.

Κορεσμένοι ἀπὸ ὑλικά ἀγαθὰ, νοιώθουμε τὴν πνευματικὴ πείνα νὰ κατατρώει τὴν ὕπαρξή μας.

Καὶ ζητᾶμε τὸν Ἄρτο, ποὺ θὰ μᾶς στηρίξει καὶ θὰ μᾶς θρέψει.

Ἄν περιδιαβάσετε τοὺς δρόμους τῶν μικρῶν ἢ μεγάλων σύγχρονων πολιτειῶν μας κι ἂν πλευρίσετε τοὺς σκυθρωποὺς ἀδελφούς μας, ποὺ τοὺς ἀυλακώνουν, κι ἂν κουβεντιάσετε μαζί τους σ' ἀτμόσφαιρα ἐμπιστοσύνης, θὰ διαπιστώσετε, πὼς οἱ σημερινοὶ ἄνθρωποι εἶναι φοβερὰ πεινασμένοι.

Ἡ πείνα εἶναι τὸ κατάντημά μας. Ἡ ἔλλειψη χορτασμοῦ εἶναι τὸ μόνιμο αἶσθημά μας.

Ποιὸς θὰ θυμίσει σ' αὐτὴ τὴ γενιά, πὼς τὸ θαῦμα τῆς διατροφῆς τῆς ψυχῆς μας πραγματοποιεῖται ἀδιάκοπα μέσα στὴν Ἐκκλησία;

Ποιὸς θὰ φωνάξει στὸν πεινασμένο λαό, πὼς ὁ Κύριος εἶναι ἡ ἀληθινὸς Ἄρτος, ποὺ κατεβαίνει ἀπ' τὸν Οὐρανό;

Ὅσοι, ἀδελφοί μου, νοιώθετε μέσα σας αὐτὴ τὴ πληρότητα, φωνάξτε το. Βοηθήστε καὶ κείνους, ποὺ ἔχουν ἀνάγκη ἀπ' τὴν τροφή τὴν οὐράνια, γιὰ νὰ ζήσουν.

Ἐκεῖνο τὸ θαῦμα, ποὺ ἀκούσαμε σήμερα, ἦταν ἡ προτύπωση τοῦ θαύματος τῆς Εὐχαριστίας.

Κι ἡ Εὐχαριστία εἶναι ἡ θαυμαστή, διάδοχη φάση ἐκείνου τοῦ θαύματος.

